

श्रीगणेशायनमः

एवमादिपर्वणिस्त्रितानां धर्मार्थकाममोक्षाणामध्ये सत्त्वावयोर्यज्ञसत्यधृतिगुरुसत्तीर्थसेवनादिना धर्मः प्रतिपादितः विराटायष्टके सेवानीति हि सा चतकुलक्षयादिनार्थः शोकप्रदो निरूपितः द्वादशैर्फलभूतः कामः सोपसर्गो निरुपष्टुवं च मोक्षपदं निरूपितं त्रयोदशादित्रये मोक्षहेतून् दानविद्यावनवासांश्च निरूप्य षोडशे धृतराष्ट्रवद्वनमनाश्रित्य केवलमर्थकामसक्तास्ते मदिरादिकलेहेन व्यसनेन श्रीगणेशायनमः नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ वैशंपायन उवाच षड्विंशति शैल्यसंप्राप्ते वर्षे कौरव नंदनः ॥ ददर्श विपरीतानि निमित्तानि युधिष्ठिरः ॥ १ ॥ ववुर्वाताश्च निर्घाता रूक्षाः शर्करवर्षिणः ॥ अपसव्यानि शकुनामंडलानि प्रचक्रिरे ॥ २ ॥ प्रत्यगूहुर्महानघोदिशोनीहारसंवृताः ॥ उल्काश्चांगारवर्षिण्यः प्रापतन्गगनाद्भुवि ॥ ३ ॥ आदित्योरजसाराजनसमवच्छन्नमंडलः ॥ विरश्मिरुदये नित्यं कबंधैः समदृश्यत ॥ ४ ॥ परिवेषाश्च दृश्यंते दारुणाश्चंद्रसूर्ययोः ॥ त्रिवर्णिः श्यामरूक्षांस्तथा भस्मारुणप्रभाः ॥ ५ ॥ एते चान्ये च बहव उत्पाता भयशंसिनः ॥ दृश्यंते बहवो राजन हृदयोद्देगकारकाः ॥ ६ ॥ कस्यचित्त्वथ कालस्य कुरुराजो युधिष्ठिरः ॥ शुश्राव दृष्टिं चक्रस्य मौसले कदंनं कृतं ॥ ७ ॥ विमुक्तं वासुदेवं च श्रुत्वा रामं च पांडवः ॥ समानीया ब्रवीद्भ्रातृन्किं करिष्याम इत्युत ॥ ८ ॥ परस्परं समासाद्य ब्रह्मदंडबलात्कृतान् ॥ दृष्ट्वा विनशं स्ते श्रुत्वा व्यथिताः पांडवा भवन् ॥ ९ ॥ निधनं वासुदेवस्य समुद्रस्येव शोषणं ॥ वीरानश्रद्दधुस्तस्य विनाशं शार्ङ्गधन्वनः ॥ १० ॥ मौसलं ते समाश्रित्य दुःखशोकसमन्विताः ॥ विषण्णाहतसंकल्पाः पांडवाः समुपाविशन् ॥ ११ ॥ जनमेजय उवाच कथं विनशो भगवन्प्रधका दृष्टिभिः सह ॥ पश्यतो वासुदेवस्य भोजाश्चैव महारथाः ॥ १२ ॥ वैशंपायन उवाच षड्विंशति शैल्यसंप्राप्ते वर्षे दृष्ट्वा विनशो भोजाश्चैव महारथाः ॥ १३ ॥ जनमेजय उवाच केनानुशमास्ते वीराः क्षयं दृष्ट्वा गतान् ॥ १४ ॥ ते तान्सां वपुरस्कृत्य भूषयित्वा स्त्रियं यथा ॥ अब्रुवन्नुपसंगम्य दैवदंडं निपीडिताः ॥ १५ ॥ इयं स्त्री पुत्रकामस्य बभ्रोरिति ते जसः ॥ ऋषयः साधुजानीत किमियं जनयिष्यति ॥ १६ ॥ इत्युक्तास्ते तदारजन्विप्रलंभप्रार्थिताः ॥ प्रत्यब्रुवंस्तान्नुनयो यत्तच्छृणु नराधिप ॥ १७ ॥ विनश्यतीति प्रतिपाद्यते सप्तदशे निष्कामधर्मस्य फलं गृह्णादेस्सा गोष्ठादेशे तत्पूर्विकास्वर्गप्राप्तिश्च निरूपयिष्यते तत्र राज्याप्त्यनंतरं षड्विंशति सत्त्वमेव सर्वनाशसूचकानुत्पानाह वैशंपायनः षड्विंशति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ भवन् अभवन् ॥ ९ ॥ १० ॥ मौसलं मुसलं कदंनं कदंनं समाश्रित्य मनसि धृत्वा ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥